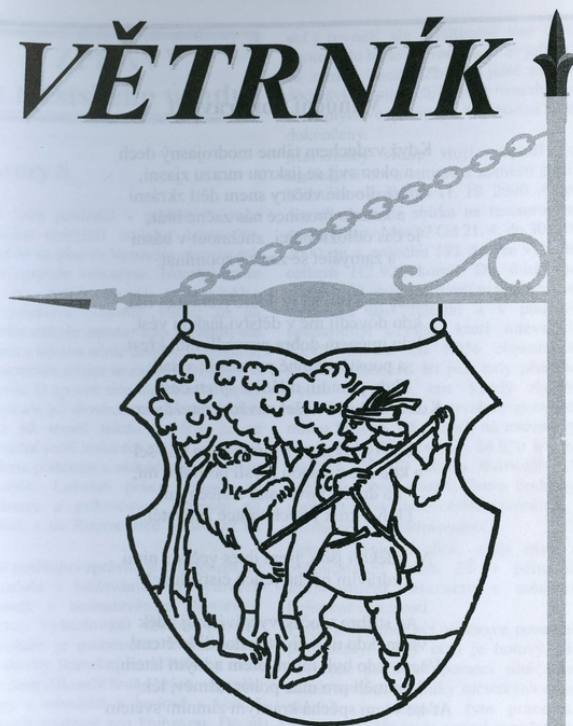

VĚTRNÍK

Listopad - prosinec 2000

**ZPRAVODAJ MĚSTSKÉHO ÚŘADU
VE VYSOKÉM NAD JIZEROU**

Zpravodaj MěÚ Vysoké nad Jizerou - Větrník 11-12/2000 vedoucí redaktorka
Ludmila Hnyková, náklad 450 ks, cena 10,-Kč. Příspěvky zasílejte do každého
3.v měsíci na MěÚ ve Vysokém n. J. PSČ 512 11.
V roce 2000 vytiskl R. Friede, polygr. služby Roprachtice - tel/fax 0432/59 31 63

Vánoční pozdravení

Když vzduchem táhne modrojasný dech
a oken svit se jiskrou mrazu zjasní,
když dlouhé večery snem dětí zkrásní
a kouzlo prosince nás začne hřát,
je čas odložit práci, ztichnout v básni
a zamýšlet se zas a vzpomínat.

Dnes myslím na ty, které jsem měl rád,
kdo dovedli mě v dětství láskou vést,
kdo jménem dobra provedli můj křest
a pouště ve mně proměnili v sad,
kdo poradili mládí v spleti cest.
Kdoví kdo z nich šel navždy, navždy spát.

A na ty myslím, s nimiž jsem kus šel
a kdo svou jasnou myslí pomohli mi,
na duše s povahami statečnými,
i když krok jiných vrací znejistě.

Ať kdekoli jsou, jsem dnes večer s nimi
a zdravím pýchu jejich čistých čel.

Ať stříbro vloček vyzpívá můj vděk
všem, kdo můj život ozdobili květem!
Všem, kdo byli mým jarem a mým létem,
kdo měli pro mne pohár, úsměv, lék!
Ať ke všem spěchá krásným zimním světem
vánoční list mých vzpomínek!

František Kožík

ZPRÁVY z městského úřadu

Hovory S

Jsou letos poslední v posledním roce druhého tisíciletí našeho letopočtu. Podářilo se nám ve Vysokém ukončit rok 2000 opravdu velkoryse. Nezáleželo to ani na rozhodnutí městského zastupitelstva, vlastně vůbec to na začátku nebylo město, kdo rozhodl, ale Správa a údržba silnic Semily. Rozhodla, že s opravou silnice se začne ještě nyní na podzim. O opravě této naší hlavní tepny se jednalo již dlouho, stále bezvýsledně, takže už téměř nikdo nevěřil, že se uskuteční ještě tento rok. Díky pěknému teplému podzimu a získání financí se to podařilo. Letošní práce skončí za vodárnou a pokračovat směrem na Rejdicce a na Roprachtice budou až na jaře.

Další potěšující zprávou je skutečnost, že se začalo s budováním tří bytových jednotek v nedostavěném depozitáři muzea. Vybudování těchto prostor depozitáře je podmínkou k dokončení celé stavby. Stavební firma P&P by měla přes zimu dokončit hrubé práce v bytech, stropy a schodiště v budově a hlavně připravit místnost pro knihovnu. Do ní bude nastěhováno z depozitáře Archivu Národního muzea, jenž se přesouvá z Křince u Nymburka do Terežína, 26 knihovních skříněk z někdejší knihovny dr. Karla Kramáře.

Plánovaný rozvod plynu pro letošní rok byl splněn, povrchové úpravy (makadam

atd.) rovněž, ale asfaltování této části plynovodu bude provedeno až na jaře, až se zemina usadí. Zbývají ještě nějaké dodávky v místech, která se nemohla na dané plynovody napojit. I ty budou včas dokončeny.

Mariánský sloup stojí, zapadl do sousedství obou stromů a náměstí sluší. Kolaudace proběhla 11. 10. 2000. A jak dopadla veřejná sbírka na restaurování sochy Panny Marie? Od 21. 4. do 30. 10. 2000, tj. v průběhu 192 dnů se vybralo celkem 112.920 korun. Do sbírky se zapojilo 38 občanů s trvalým pobytem ve Vysokém nad Jizerou a v pod ní spadajících obcích, kteří odevzdali 25.450 korun. Při 1.056 obyvatelích starších osmnácti let jich tedy přispělo pouze 3, 6 %, tzn. každý zhruba osmadvacátý. Lidé s trvalým pobytem mimo Vysoké, již přispěli na mariánský sloup, bylo 23, věnovali 14.930 korun. Dalších 72.540 korun darovalo 18 subjektů - podnikatelé, firmy, podniky, spolky a organizace - z města i mimo ně. Co nás čeká v příštím období?

Oprava Tyršovy ulice, nátěr oken a přebudování šaten ZŠ v přízemí, zpřístupnění internetu v městské knihovně veřejnosti.

Podle plánu měl být připraven pozemek pro rozptyl. Celý plán je hotový, ale nečekané práce při pomoci silničářům zaměstnaly pracovníky městských dílen natolik, že nestačili tyto práce už uskutečnit. Ale bude s nimi započato na jaře, jen co to počasí dovolí.

Závěrem ještě výsledky voleb. Volby do Senátu České republiky obvod Jablonec nad Nisou a do libereckého krajského zastupitelstva proběhly v neděli 12. 11. 2000. Vysoké nad Jizerou bylo rozděleno na pět volebních okrsků: Vysoké nad

Jizerou, Sklenářice, Tříč, Stará Ves a Helkovice. Mohlo zde volit 1056 občanů. Volilo jich 440 (41,6 %) a odevzdali 388 platných hlasů kandidátům do Senátu (podle uvedených okrsků 304, 42, 19, 19 a 4) a 409 platných hlasů politickým stranám usilujícím o křesla v krajském zastupitelstvu (314, 47, 20, 24 a 4). Druhé kolo voleb do Senátu ČR proběhlo v neděli 19. 11. 2000, v době uzávěrky našeho zpravodaje však výsledky ještě nebyly známy.

A docela nakonec: Jménem redakce děkuji všem zaměstnancům MěÚ a všem členům MZ za celoroční práci pro naše město. Udělalo se hodně práce na jeho zvelebení.

Ludmila Hnyková

Poděkování

MěÚ děkuje panu Janu Vavrkovi za kladný přístup při zabezpečení informací a dokladů potřebných k zahájení zemních prací při různých akcích města.

Ohlasy

Milý pane starosto a celé zastupitelstvo,

dovídám se, že jste uskutečnili opětnou instalaci sloupu se sochou Panny Marie na náměstí, na její původní místo, kde vévodila celému náměstí a městu. Mám radost a teprve v této akci vidím opravdový důkaz rehabilitace a restituce chyb a přikopí předchozího režimu. Jako bývalý farář Vysokého se cítím povinen

projevit svou radost i upřímným díkem Vám všem!

Rád zdraví

MUDr. Ladislav Kubiček, Třebenice

Ze života církve

Vánoční zamyšlení

Mnoho lidí říká, že by se měly Vánoce zrušit. K čemu prý je všechna ta sváteční nálada, radost, dárky, stromčeky a kapři? Lidé by si měli vzájemnou náklonnost prokazovat neustále a ne jen jeden den v roce, laskaví nemáme být jenom o Vánocích. K čemu prý to všechno je? Vánoce poměřované rovnici příjem - výdej, zbytečné utrácení spousty peněz za spoustu zbytečností, svátky přejídání a kaširované radosti, která bude mít stejný konec jako vánoční stromček, když z něho po únavném slavení začne opadávat jehličí... Abych se přiznal, takové Vánoce bych zrušil i já. Dnešní doba zaměnila Vánoce Boží za Vánoce zboží. Usilovně přemýšlíme, koho a čím podarujeme, kolik peněz investujeme, ale o to méně nám někdy zůstává na srdci, co vlastně citíme k druhému člověku. Konzumem znetvořené Vánoce učinily svým středem proces dávání a přijímání, ovšem se ztrátou vědomí smyslu, proč vlastně to všechno děláme. Utěšujeme se, že Vánoce jsou svátky pokoje, lásky, štědrosti a štěstí. Kam se však tyto hodnoty ztrácejí s prvními všedními dny, kdy se vytrácí sváteční atmosféra, dojíždá se poslední cukroví, všechny dárky jsou

vybaleny, některé dokonce už vyhozeny nebo odloženy do zapomnutí, a my se vracíme do normálního života?

Vánoce a to, jak je prožíváme, odráží náš vlastní způsob života. Jestliže v našem životě trvale scházejí hodnoty, které jsou o Vánocích připomínány, tedy radost, pokoj a láska, nemůžeme očekávat, že to všechno doženeme během několika svátečních dnů. O co tedy jde o Vánocích a proč si myslím, že bychom s jejich zrušením měli ještě nějaký čas počkat?

O Vánocích jde o spasení. Nikoliv o spásání světa v naději, že nás to spásí. Vánoce nemají být závody v tom, kdo komu dá větší či menší dárek, kolik sníme cukroví a kolik zhlédneme pohádek v televizi. Vánoce jsou o spáse, která se člověku nabízí v betlémském dítěti Ježíši Kristu. Je to šance, která se nám nabízí, a my ji buď přijmeme, nebo promarníme. Pod zdánlivě idylickým nánosem vyprávění o děťátku narozeném v jeskyni a položeném do jesliček je skryto důležité poselství, jehož obsah neradi slyšíme, abychom si nekazili vánoční atmosféru. Ta spása, která se nám dává, leží v chlévě, jestliže ne přímo na hnoji, pak k němu jistě nemá daleko. Volek a oslík jsou roztomilými figurkami v našich betlémech, ve skutečném světě však vůl s oslem hraje docela jiné role a málokdy se stávají znamením a zárukou úspěchu. Hlavní zdroj a pramen skutečných Vánoc nelze hledat jinde nežli u Boha. Vánoce, bez ohledu na jejich pohanskou genezi, jsou svátky křesťanskými. Vyzávorkovat z nich Boha a věci božské a následně je nahradit hodnotami čistě lidskými, znamená nepochopit smysl Vánoc a minout se cíle. Jak to tedy je s těmi pravými Božími Vánocemi? Ten, který dává, je Bůh. To malé dítě ležící v chlévě

je on sám. Není na poduškách, není v královských komnatách či v sedmém nebi, nýbrž v docela obyčejném přibytku pro dobytek. Je tam, protože to on sám chtěl změnit chlév ve své království. Ve vánočním příběhu je ukryta velká symbolika. Ten, který všechno rozdává, je sám nahý a nic nemá, jak zpíváme v jedné vánoční písni. "Ty, jenž samou radost dáváš, samos nahý a nic nemáš, děťátko." Místem, kde se má poprvé prokazovat jeho štědrost, je chlév, a zůstane jim vlastně až do konce, i když ne ten konkrétní betlémský, v němž se narodil, ale ten, který my sami vytváříme svou neposlušností, zatvrzelostí a hříchem. Naši předkové věřili, že o Vánocích se otevírá nebe. Dnes se můžeme usmívat nad pošetilým chováním dívek z Erbenovy básně Štědrý den, které šly na zamrzlé jezero, aby dírou v ledu uviděly svou budoucnost. Věřily, že otevřené nebe právě v ten den jim poodhalí něco ze svých tajemství. O Vánocích se však skutečně nebe otevřelo a otevřené zůstává i dnes. Ten, který ho otevírá a zve do něj každého člověka, je Ježíš Kristus.

Kěž přítomnost a blízkost narozeného, Vzkříšeného a Oslaveného Krista vás provází nejen tímto časem vánočním, nýbrž celým nadcházejícím rokem.

David Frýdl, farář ČCŠH ve Vysokém nad Jizerou

Pořad vánočních a novoročních bohoslužeb ve Sboru K. Farského

24. 12. - Štědrý den (neděle) - půlnocní mše od 22.30 hodin

25. 12. - Hod boží vánoční (pondělí) -
bohoslužba od 16.00 hodin
26. 12. - svátek mučedníka Štěpána
(úterý) - bohoslužba od 16.00 hodin
31. 12. - Silvestr (neděle) - pobožnost
Dikuvzdání od 16.00 hodin
1. 1. - Nový rok (pondělí) - ekumenická
bohoslužba od 15.00 hodin

Zprávy z muzea

Nabídka knih

Opět nabízíme, i když v omezeném množství, knihu Jaromíra Horáčka Hadi štěstí, pověsti ze západních Krkonoš, a dále čerstvě vydanou knihu Ivo Vodsedálka Felixir života, v níž její autor píše i o Vysokém a vzpomíná na některé postavy z řad našich rodáků (Boleslav Rón, Bahenský, Zemla...).

Probíhající výstavy:

- prodejní výstavka dřevěných hraček
- prodejní výstavka drahých kamenů
- výstava Výsocko za posledních sto let, zachycující události od roku 1900 do roku 2000, do 15. prosince

Připravujeme:

- vánoční výstavu betlémů a dětských hraček, od 15. prosince do 31. ledna 2001
- výstavu grafiky Hany Pýchové, únor - březen
- prodejní výstavu drahých kamenů a šperků, únor - březen

6

Nové přírůstky:

krejčovská figurina, starý tisk z roku 1720, dámské oděvní doplňky, schránky na hodinky, panenka, ošatka, kapesní hodinky, betlém z těsta, dámské bohatě zdobené prádlo, piskovcový pomník, šrotovník na zrní, lyže a boty, potřeby pro domácnost - váha decimálka, máselnice, stůl s měchem na lisování skla, brus na sklo, tulení pásy na lyže.

Všem dárcům děkujeme..

Inventury a ochrana sbírek

V inventurách se neustále pokračuje, do května roku 2002 podle vyhlášky MK ČR musí být všechny muzejní sbírkové předměty evidovány pomocí počítače a jejich seznam na disketách předán ministerstvu. K ochraně sbírek by měly přispět i nově pořízené vitríny, instalované ve výstavní síni v přízemí muzea.

Jv + al

Víte, že...

v prostoru hasičské zbrojnice jsou už nainstalovány tři kontejnery, každý označený jinou barvou - zelený, modrý, bílý - na sběr umělých láhví? Vrhajte je podle toho do kontejnerů.

Poděkování

Školici a rekreační zařízení České spořitelny, a.s.
k r. pana Pošepného
nám. Dr. Kramáře 227
512 11 Vysoké nad Jizerou

Vážený pane Pošepný,

dovolte nám prosím, abychom Vám i celému Vašemu osazenstvu vyslovili jménem našeho klubu náš opravdu upřímný dík za Vámi poskytnuté služby včetně dobrot z Vaší kuchyně a za hudební zpestření ve Vašem zařízení u příležitosti setkání našich členů dne 25. října 2000.

Vynikající atmosféra, ke které bezesporu přispěl i Váš ochotný personál, nám bude dlouho tyto hezké chvíle připomínat jako důstojné zakončení našich aktivit v tomto sto - i tisíciletí.

Ještě jednou naše srdečné díky.

S přátelskými pozdravy

Emil Hýšek, jednatel
Vladimír Plecháč, předseda

Český Svaz PTP
Vojenské tábory nucených prací
508 Okresní klub Semily

Školní okénko

MŠ

Podzimní zprávičky z naší školkičky

Letošní školní rok jsme zahájili 4. září, kdy bylo k docházce přihlášeno 17 dětí v I. oddělení a 20 dětí v II. oddělení.

Krásné počasí měsíce září nás vylákalo k výletu do mlýna Drněč v Roztokách. Také cesta do Jablonce nad Jizerou a

následná cesta krkonošskou lokálkou v dětech jistě zanechala nezapomenutelné zážitky. Pan strojvedoucí nechal děti vstoupit do ovládací kabiny, kde si každé z dětí vyzkoušelo, jaké to je, když vlastní ručkou spustí houkání projíždějícího vlaku.

Vydařil se i společný výlet rodičů s dětmi do Bozkova. Po prohlídce Bozkovských jeskyní nás čekalo překvapení. Byl pro nás otevřen vyhlídkový ochoz věže bozkovského kostela, který nám umožnil nádherný rozhled do celé okolní krajiny. Půjčili nám i dalekohled - bylo to parádní. Můžeme to všem jenom doporučit.

V druhé polovině září nás čekalo několik kulturních zážitků. Poprvé k nám do MŠ přijelo loutkové divadélko z Liberce, s Čapkovou pohádkou "Dášenska". Na druhé divadelní představení jsme jeli autobusem do Jablonce nad Jizerou. V tamním kulturním domě herci pražských divadel uvedli "Kovářskou pohádku". Na další dva týdny oslabilo naše řady virové onemocnění, a to tak silně, že nám chyběly téměř dvě třetiny dětí, se kterými ulehla rovněž polovina provozního personálu.

Když nastal Krkonošův divadelní podzim, sám pan Krkonoš nás přivítal před divadelní budovou a byl zvědav, co se u nás ve školce za celý rok přihodilo, jaké básničky a písničky jsme se naučili. Sladká odměna nás neminula. V rámci divadelní přehlídky jsme zhlédli zdařilé představení "Popletených pohádek", které nám svou moudrostí a legračností leccos vypověděly.

Poslední akcí, kterou jsme stihli do konce října, byl bazar. Tentokrát se podařilo nashromáždit rekordní počet dětské obuvi, oblečení a hraček. Bylo opravdu z

7

čeho vybírat. A tak je škoda, že o nákup byl nižší zájem než v minulých letech. Takto nízký zájem bude "těžkým závažím" na miskách vah, zda bazar přistě uspořádat, či nikoliv. I přesto děkujeme všem maminkám a babičkám, které vážily dvě cesty s plnými zavazadly a společně s námi chtěly napomoci dobré věci. Ale tak už to někdy bývá, že "Člověk miní a okolnosti mění..."

Eva Klímová

ZŠ

Z kroniky školy: Co se ve škole změnilo

Konec roku je vždy příležitostí k tomu, aby se člověk ohlédl zpět a hodnotil, a také plánoval do budoucna. Konec tisíciletí je příležitostí ještě větší. Od listopadové revoluce se ve Vysokém změnilo mnoho věcí. Myslím, že bude zajímavé sledovat, jak se měnila budova základní školy a její vybavení. Škola, která stojí ve Vysokém již 118 let, patří městu a MěÚ vynakládá nemalé finanční prostředky na její údržbu a provoz.

Školní rok 1988/89

- před školou bezpečnostní zábradlí
- ve třídách nová linolea před tabulemi
- nátěry okenních rámu
- zakoupeny 4 skříně a koberce do ředitelny, sborovny a družiny
- jídelna - ohřívací pult, lednice, nádoby, škrabka na brambory, chladicí skřín
- sociální zařízení, šatny pro kuchařky
- nové linoleum v jídelně

- zakoupeny termosy a zaveden pitný režim - čaj pro žáky o přestávkách

Školní rok 1989/90

- společně s rodiči byl proveden generální úklid půdy, dvorku a pozemku u školní družiny
- zakoupen počítač IQ 151 G a příslušenství

- jídelna - stolní váha, kovové policové regály

Školní rok 1990/91

- zařízení videoučebna
- bezkřídlové tabule
- zahájena rekonstrukce topení
- malování tříd
- nový nábytek do ředitelny a některých tříd
- jídelna - kuchyňský robot, truhlicová mraznička, varný kotol

Školní rok 1991/92

- dokončena rekonstrukce topení
- zahájena oprava střechy
- nová venkovní omítka na budově
- nátěr okenních rámu
- bývalý školnický byt přebudován na učebnu rodinné výchovy (vaření, šití, péče o dítě) a výuku informatiky
- jídelna - teplovzdušný ventilátor

Školní rok 1992/93

- dokončena oprava střechy, nové okapy
- ŠÚ koupil pro školu kopírovací stroj Minolta
- nové židličky do tříd, 4 tabule zn. Dubno
- jídelna - psací stroj

Školní rok 1993/94

- výměna osvětlení v celé budově
- fládrování dveří
- nátěr radiátorů

- jídelna - výlevka na chodbě, nerezové přístroje, záclony

Školní rok 1994/95

- malování školy i družiny
- dřevěné obložení ve sborovně
- do tříd prvního stupně koberce s různými motivy (pokojíček, dopravní situace...)
- na odpočinek o přestávkách
- počítač v ředitelně + program "Škola" a tiskárna
- jídelna - nerezové polévkové misky, hrnce a nože

Školní rok 1995/96

- jazyková učebna - vybudovaná za velkého přispění sponzorů

Školní rok 1996/97

- nové hodiny na budově školy
- "elektrický vrátný" u vstupu do školy
- nové dveře - hlavní vchod
- broušení a lakování parket - 3 třídy ve druhém patře

Školní rok 1997/98

- před školou nové zábradlí
- automatická pračka na praní závěsů, záclon, ručníků a utěrek
- jídelna - nerezový dvojdielný dřež, elektrický sporák, další nerezové přístroje

Školní rok 1998/99

- malování přízemí a tříd ve druhém patře
- oprava a nátěry oken v prvním patře a vitrin na chodbách
- do třetí třídy videopřehrávač - sponzorský dar
- do osmé třídy starší počítač - sponzorský dar, do deváté třídy nový počítač
- instalace nápojového automatu v přízemí budovy

Školní rok 1999/2000

- výměna oken ve druhém patře budovy, nové závěsy
- do ředitelny nový počítač a zapojení internet
- z FKSP zakoupena lednička, mikrovlnná trouba a rychlovarná konvice
- malování některých prostor
- jídelna - počítač s programem na sklad a statistika skladu

Mimo tyto větší akce probíhala běžná údržba - protiskluzové nátěry schodů, nátěry lavic a tabulí, drobné opravy.

Výčet všeho, co se ve škole udělalo, je dlouhý, a za vším je třeba vidět práci lidí a nemalé finanční prostředky. Mnozí rodiče a bývalí žáci si vzpomenu, jak jsme uklízeli půdu - kolik valníků různého haraburdi se odnosilo, jak se likvidovaly králíkárně a psí bouda na dvorku, hromada kamení ze školního pozemku. Jak se v zimě učily děti v bundách, protože teplota ve třídách před rekonstrukcí topení bývala i 14 °C, či jak musel školník každý den ve stejný čas vytáhnout závaží hodin na půdě. Dnes už na to vzpomínáme s úsměvem, ale musíme si uvědomit, že budova školy včetně zařízení je stará a bude se muset modernizovat. Naše plány lze shrnout do několika málo bodů, ale vlastní realizace bude trvat mnoho let a bude stát mnoho peněz.

Co je třeba udělat: - provést rekonstrukci přízemí (kuchyň, jídelna, učebna rodinné výchovy, šatny) a dvůr přizpůsobit tak, aby ho děti mohly využívat o přestávkách

- vyměnit okna v přízemí a v prvním patře
- plynotfukovat budovu

- postupně zmodernizovat třídy (dokončit broušení a lakování parket, dát nový nábytek, do každé třídy televizor a video, místo závěsů žaluzie...)
- vyřešit rozvod elektřiny, protože škola je přetížená.

*Za vedení ZŠ,
Drahoslava Nýdrlová, ředitelka*

ISŠ

Ani v podzimních měsících ISŠ nezahálí!
(Akce v listopadu 2000)

1. Dne 3. listopadu žáci a učitelé ISŠ reprezentovali naši školu na Burze středních škol v Turnově. Akce se s nimi zúčastnili i žáci 9. třídy vysoké základní školy.

2. Učitelé odborných předmětů naší obchodní akademie realizují na požádání Úřadu práce v Semilech rekvalifikační kurz pro asistenty státní správy. Kurzu se zúčastní 17 absolventů středních a vyšších odborných škol semilského okresu.

3. Mgr. Frýdlová, učitelka angličtiny ISŠ, zajistila pro studenty angličtiny koncert černošského zpěváka Freddieho Kofiho z Velké Británie. Freddie zpíval v klubovně ISŠ dne 10. listopadu.

4. Dne 21. listopadu jsme jeli do Klicperova divadla v Hradci Králové na divadelní hru Václava Havla Pokoušení.

5. Děvčata a chlapci ubytováni v žákovském domově si zaplavou v jičínském bazénu.

6. V měsíci listopadu a prosinci si mohou zájemci prohlédnout naši školu. Dny otevřených dveří jsme připravili na 3. listopadu, 24. listopadu a 15. prosince. Je ovšem možné dohodnout si návštěvu i individuálně.

7. Kromě těchto jednotlivých akcí pořádá škola ještě po celý rok kurzy řízení motorových vozidel skupin M, A, B, T, C, E, D a kurzy svaření. Kurzy nejsou určeny jen našim žákům, ale i široké veřejnosti.

J. Novotná, zástupkyně ředitelky ISŠ

Beskydy 2000

Ve dnech 12. - 19. srpna 2000 jsem se zúčastnila vzdělávací základny českých a rakouských učitelů v Beskydech v pěkném malebném městečku Frýdlantu nad Ostravicí.

Akce byla pořádána Pedagogickým centrem v Hradci Králové v rámci vzájemné spolupráce s Pedagogickým institutem pro další vzdělávání učitelů v Hollabrunnu (Dolní Rakousy). Byla určena pro učitele německého jazyka a další zájemce s alespoň pasivní znalostí němčiny a pro rakouské učitele. Na programu byly celodenní pěší a autokarové výlety po jednotlivých oblastech CHKO Beskydy, návštěvy kulturních a historických památek, exkurze.

Ubytování a stravování bylo zajištěno v penzionu Šance ve Frýdlantu nad

Ostravicí. Účastníci vystoupili na Lysou horu a Radhošť, navštívili město Rožnov pod Radhoštěm a Hukvaldy - rodiště a rodný dům hudebního skladatele Leoše Janáčka. Také se zúčastnili exkurze v pivovaru v Nošovicích, kde vyrábějí chutné pivo značky Radegast, a prohlédli si muzeum Tatry v Kopřivnici.

Po celou dobu zaznívala konverzace v německém jazyce a zpěv českých a rakouských písní. Během pobytu nám přálo pěkné slunečné počasí, takže teplé chvíle léta jsme si mohli zpříjemnit koupáním v jeze Ostravici nebo na moderně vybaveném koupališti ve Frýdlantu. Pobyt se všem líbil, byla navázána nová přátelství a účastníci si slíbili, že se v příštím roce opět setkají na vzdělávací základně v Lužických horách.

Mgr. Eva Filipová

Z KULTURY

DIVADELNÍ KUKÁTKO

31. Krakonošův divadelní podzim

Druhá zásada tajemna ... věci, které kdysi byly ve vzájemném kontaktu, se i nadále na dálku ovlivňují, i když přímé spojení už bylo přerušeno.

Sir James G. Frazer

Jak snadné a zároveň obtížné je hledání perspektivy v loučení. Jeden z mých přátel mi při jednom takovém řekl, že vše,

co je na této planetě, je vlastně blízko. Tuto myšlenku jsem si 21. října opakovala téměř nahlas.

Končil 31. ročník národní přehlídky Krakonošův divadelní podzim. Pro mě byl letos velmi zvláštní. Stal se mi jakousi řekou, do níž jsem se snažila vstoupit podruhé. Věřte mi, nemohla jsem se dočkat, až mě zase strhne její proud. Těšila jsem se na známé a neznámé, na setkání, smích, potlesk, příjemnou únavu, zkrátka na vše, co s sebou přehlídkový týden přináší. A dostalo se mi opravdu všeho a možná i více, než jsem si původně představovala. Ale proč se stydět za slzy a sevřené hrdlo při zahajovacím představení Lhářky, kdy člověk každou chvíli čekal, že se otevrou dveře a vstoupí její režisér Vláda Dědek se širokým úsměvem a slovy: "Já neumřel, to byl jen fór." Proč nepřiznat jak hlasivkám po dlouhé době prospěly moravské písničky a jazyku chuť božské radice. A vůbec nelituji toho, že mě při všech zhlédnutých představeních pořádně páliły dlaně.

Pán hor Krakonoš rozdával spolu s krásným podzimním počasím i pohodu a radost a spoustu dobrých nápadů. Fungovalo všechno. Technika se preventivně naklonovala, což jistě zjistili všichni, kteří do divadla zavítali, nebo se přišli podívat na "potopové" vítání domácích. Kuchyňka zvonila nádobím od rána do večera a celou budovou se táhly metry unikátní šály pro samotného ministra kultury Pavla Dostála, který do Vysokého v poslední den opravdu přijel. Najednou se zdá být všechno tak dávno. Je zvláštní, jak člověk vnímá čas, když se na něco těší. Nejprve se vše vleče, a pak se sekundy rozeběhnou rychlostí tokijského

rychlíku. Kéž by šlo některé momenty vrátit - chvilku uloupené samoty v prázdném a setmělém hledišti, minuty na liduprázdném, zhasnutém jevišti, kdy všude kolem divadelní svět hučel svým vlastním životem...

Bez jakýchkoliv frází chci poděkovat všem, kteří umí onu neopakovatelnou

zůstává naděje, že se i příští rok Krakonošův divadelní podzim uskuteční. Když už jsme jednou všichni v kontaktu byli, tak v něm tajemným způsobem stále jsme a budeme. Takže za rok - na shledanou!

Daniela Hejralová

Atmosféru naší přehlídky vytvořit. Všem organizátorům, souborům a spolkům, které si umí hrát (letos deset souborů sehrálo jedenáct titulů v jedenadvaceti představeních), divákům, kteří umí zaplnit náš divadelní sál do posledního místa, což se snad nikde jinde nestává, (divadlem Krakonoš jich během přehlídkového týdne prošlo přibližně pět tisíc) a sponzorům, kteří opravdu nemusí litovat svých investic. Díky nim nám

Napsali o nás...

Krakonoš přičaroval krásné počasí a dal hercům zelenou

Thálie / Na 31. ročníku Národní přehlídky venkovských divadelních souborů hrají divadelní kolektivy z Čech a Moravy. Na zájemce se dostane. Tečku za týdenním maratónem udělá báľ Sejkorák.

Za nezbytné "staťáze" Krakonoše s mohutným kohátem a krásného počasí, které vládce hor svým milým ochotníkům přičaroval, začal ve Vysokém nad Jizerou na Semilsku 31. ročník Národní přehlídky venkovských divadelních souborů Krakonošův divadelní podzim.

Divadlo se však hrálo již v předvečer festivalu, kdy se představilo Nové divadlo z Mělníka. Dále již účinkovalo Divadlo A. Vorla z jihomoravských Křenovic a domácí soubor Krakonoš. "Naše inscenace Charleyovy tetý byla do Vysokého doporučena z východočeské regionální přehlídky v Dolanech," řekla předsedkyně přípravného výboru a také ochotnice tělem i duší Svatava Hejralová. Šlo přitom o třináctou a čtrnáctou reprízu divácky oblíbené inscenace. "Zájem o přehlídku je opět obrovský a všechna představení jsou vyprodána," dodala Hejralová.

Zdůraznila však, že se některé vstupenky vrací, takže se každý zájemce do divadla určitě dostane. Ve Vysokém se také prozatím ubytovalo na 250 příznivců Thálie. Letos organizátoři festivalu zpestřili vítání souborů, které vedle dětského kroužku Vrabčáci potěší také mažoretky z Rokytnice nad Jizerou. Do role Krakonoše se již několik let převléká Čestmír Bláha, o němž Hejralová žertem říká, že je ještě mladým Rýbroulem, tudíž ještě nějaký ten pátek určitě vydrží.

Až do soboty 21. října vystoupí dalších osm souborů a všechna představení hodnotí odborná porota v čele s profesorem Janem Císařem.

Tečku za tradičním setkáním udělá báľ Sejkorák, na který pořadatelé upečou kolem 1500 sejkor, což jsou jakési krkonošské bramboráky.

Eliška Skokanová, Večerní Praha, úterý
17. října 2000

Teta posedmnácté

Pod dojmem nebývalého zážitku nemohu jinak, než se veřejně podělit se čtenáři Větrníku o své pocity.

Dne 3. listopadu 2000 byl divadelní soubor Krakonoš pozván firmou Geos, respektive panem Ing. Janovským, do Litoměřic na oslavu desetiletého trvání firmy s představením Charleyova teta.

Naše vystoupení byl nepřetržitý sled překvapení. Krásná historická budova Divadla Karla Hynka Máchy s profesionálním zázemím byla pouhým začátkem. To jsme však ještě netušili, že na nás čeká beze zbytku vyprodaný sál i se dvěma balkony. Báječné obecnstvo od samého začátku přistoupilo na naši hru, přijalo její styl a atmosféra jiskřila, diváci bouřili. Opona a děkovačka.

Aplaus a ovace propukly naplno. Všem hercům růže, hlavnímu představiteli kytky lilie a opět opona. Po jejím otevření mně vyhrkly slzy. Obecnstvo se vstoje dožadovalo přidavku.

To své štěstí jsem si mohla pěkně užít, protože jsem obsluhovala oponu a nebylo na mne vidět.

Květiny a slova díky a obdivu hercům neustávaly ani při společenské večeři.

Potlesk nás provázel i při odchodu k autobusu a my jsme odjžděli s úžasným pocitem, že spoustu dobré nálady a smích může městskému obecnstvu nabídnout i představení neprofesionálních herců.

V Litoměřicích to byla naše už sedmnáctá repríza. Kromě vystoupení ve Vysokém nad Jizerou jsme účinkovali ještě v Jablonci nad Jizerou, Semilech, Libici nad Cidlinou, Třebechovicích pod Orebem, Bozkově a Vrchlabí. Do konce roku nás čekají ještě Úpice, Meziměstí a Turnov. A po Novém roce se chystáme pokračovat.

Závěrem bych si dovolila poděkovat i všem vysokým divákům, kteří nás odměňují svou přízní, za gratulace a vždy plný sál.

Marie Trunečková

Ohlasy Litoměřických na vystoupení Vysockých

Vtipně režirovaná moderní divadelní klasika (režie Marie Trunečková) je v podání souboru postavena na vynikajících fyziognomických typech všech postav a samozřejmě ohromné chuti hrát divadlo, umění hrát divadlo, a když už hrát divadlo, tak "jako o život". Přitom celý soubor hraje absolutně uvolněně, bez trémy, křečovitosti, se zápallem a lehkostí, která často chybí profesionálům. Figury jsou tvořeny s takovou přesvědčivostí, že se divák skutečně ocitne v konzervativní Anglii a s radostí zjišťuje, jak láska, touha, roztomilá vášně a pozitivní lidství, to vše v každém věku, dokonale fungují v této, podle našich představ chladné zemi. Stejně jako ve slunné Itálii. Stejně jako v divákově mládí na české koleji či českém internátu.

Tyto dokonale scénicky ztvárněné pocity postupně stále více ovládaly hlediště a citlivé herecké duše tuto atmosféru zachytily dokonale. Došlo k jevu, který lze těžko definovat, snad jen přirovnat ke středoškolským fyzikálním pokusům s interferencí vlnění. Došlo k absolutnímu sjednocení hlediště s jevištěm.

Při nekonečných ovacích se objevily slzy zřídka potkaného štěstí v očích herců i diváků. U publika, ve kterém byly limity nastaveny na věk sedm až sedmdesát let a zeměpisně od Jihoafrické republiky přes Izrael a Čechy až do Norska.

Všichni si jistě přáli, aby ten večer nikdy

nekončil, všichni byli plni blaženosti, radosti a vděčnosti, že jim osud dopřál se setkat a být spolu alespoň ony dvě hodiny, po které představení trvá. Že mohli být svědky něčeho dokonalého.

Krakonoš a Geos dali sobě i svým přátelům velký dar.

Ferry, Litoměřice

Zapadlí vlastenci - Rais kontra Metelka

III. část

U Metelky nejedná principál se svým pomocníkem jako se svým synem: "Mohl bych být kantorem od hodiny. Já bych se naučil na preceptory nos zdvihát, do školy celý rok nepjít a nepoučit. Za roční práci jsem dostal 50 zlatých. Za to musím 36 neděl od rána do večera být zavřen s dětmi jako v žaláři. Živá bída a živý kříž."

Také o přátelských vztazích mezi školou a farou Metelka nic nepíše. Jeho zkušenosti byly zřejmě jiné, protože si poznamenal: "Kdo je pod sluncem největší lakomec, nepřiznivec, závistník? To jsou duchovní páni." Ličí situaci, když byl pozván na faře ve Zlaté Olešnici do společnosti kněží. "Já mezi nimi byl jsem tolik počítán co myši nežád mezi kroupami."

Také vysocí zámeční úředníci jsou u Metelky zcela jiní než u Raisa. Raisův milovský vrchní jedná s pozdětinským kantorem blahosklonně, někdy i vlídně. Navarovský pan vrchní u Metelky "jako řeznický pes se utrhne a zadatel se musí hned stěhovat, odkud přišel." Metelka se při vzpomínce na vzpurnost panských úředníků upřímně rozpálil a svůj vzték

vyjádřil v zápisích hněvnými slovy: "Sám satan vám rady dává, abyste nevinně mučili, trýznili, trápili. Peklo rozšklebsvůj jícen a pohlt' vás!"

Nejpatrnější rozdíl je v Raisově a Metelkově vyličení vizitace na konci školního roku. U Raisa právě vizitaci děj románu vrcholí a všechno spěje rychle k šťastnému konci. Proto je vizitace komponována jako šťastný a radostný den v životě zapadlé vesničky, lidový hrabě je plný laskavého humoru, žertuje a pak dovrší míru své lidumilnosti tím, že jmenuje pozdětinského pomocníka učitelem ve svém sídle, v Milovech. Všichni jsou šťastni, všichni jsou svorní, všichni se mají navzájem rádi.

Metelka zažil nejednu vizitaci a také si o tom napsal komentář do svých zápisů: "Jeho osvícenost kníže přijde. Ať přijde. Jak přijde, tak odejde. Já se mu nebudu na troubu naděrovat a klanět jako zlatému teleti. Snad aby mi za to lichocení školu dal. Smrti se hák doklám. To jsou vizitátorové. Ti zvizitují sklep a kuchyni, že je potom jako po shoření. To je tak debužirování těch parukářů. Na faře se smaží kuřata a já budu mít k obědu několik bramborů. Mělničiny potekou potoky a já dostanu žejdlík vody jako vězeň."

*Přání jest, aby zasloužili učitelé
byli vyznamenáni
a aby vyznamenání učitelové
toho též zasluhovali.*

V. Metelka

*Pokračování přístě
Z knihy Vladimíra Kovářky
"Slavní a zapomenutí" vybral
Jaromír Kavan*

Víte, kde je druhá Karlova univerzita?

Ještě za císaře pána přišli do Čech italští barabové, což jsou stavitelé tunelů. V našem kraji to byly většinou železniční tunely.

Qualizzové, tak se jmenovali, se usídlili v našem podhůří a zůstali. Jedna rodina s mnoha dětmi žila v Dolní Dušnici. Později se některý ze synů přestěhoval do Roprachtic. Do vysoké měšťanky, pokud vím, chodil Bohumil (můj spolužák) a o něco mladší Karel. Ten po ukončení měšťanky odešel do Prahy též do církevního gymnázia. Po dalších studiích byl později vysvěcen na kněze. Když dostal státní souhlas, působil v Litoměřické diecézi. Neminula ho ani těžká "vojna" u PTP - byl tedy "černým baronem". Dnes je rodák z Dolní Dušnice monsignorem a členem řádu Maltézských rytířů!

Monsignore Karel Qualizza žije v Jablonci nad Nisou. Často jezdí přes Vysoké do Roprachtic, kde jsou pohřbeni jeho rodiče. Jednou vezl rodinu přátel i s jejich vnukem. Na vysokém náměstí zastavil, ukázal na naši školu a řekl chlapci: "Tohle je moje Karlova univerzita." Hoch pochopil, že Karel, jak mu v rodině říkají, sem chodil do měšťanky.

Když jednou třída jmenovaného chlapce dostala za úkol napsat, kolik univerzit má naše republika, kde sídlí a jak se jmenují, připsal jako pertičku: "Je ještě jedna zapomenutá 'Karlova univerzita' - v Krkonoších, 700 m n.m. vysoko, ve Vysokém nad Jizerou."

*Z vyprávění monsignora Karla Qualizy
apsala Jiřina Doulbalíková*

Hrad Nistějka a sdružení na jeho záchranu

Občany Vysokého nad Jizerou bude jistě velmi zajímat další osud zříceniny hradu Nistějky, nacházející se ve stále větším rozkladu. Je to rok, co bylo založeno sdružení na záchranu hradu. K veřejnosti se však mnoho zpráv o jeho činnosti bohužel nedostalo.

S vlastním hradem Nistějkou se mimo nežádoucí zásahy tento rok nic nedělo. Nebylo to kvůli nezájmu, ale z rozhodnutí vyšších institucí (Ministerstva kultury a Archeologického ústavu ČAV Praha) a kvůli přímému zákazu na tomto hradě zatím cokoliv podnikat. Hrad je chráněnou historickou památkou a dále archeologickou lokalitou, mimo to byl celý prostor hradu prohlášen i za Přírodní památku.

Sdružení Nistějka v posledním období prodělalo značné změny. Část členů opustila jeho řady, bohužel se jedná právě o osoby z Vysokého nad Jizerou. Důvodem byl odlišný přístup k zachování této památky, vycházející spíše z pohledu pouhých ctitelů historických památek, rytířských souborů a romantiky. Snaha sdružení se obrátila méně romantickým směrem, a to ke konkrétním krokům k zachování této památky. Cestu nelze hledat ve výjezu dřevin na hradě, v předčasném sběru kamene v prostoru erozi ohrožené věže, ale v navázání kontaktu s majitelem hradu - Českými lesy, v zajištění architekta pro projekt záchranu věže a konečně ve větší spolupráci s okresním archeologem PhDr. Janem Prostředníkem.

Na druhé straně nutno říci, že i tito členové patří ke ctitelům historie a památek, kde velkým pomocníkem je

třeba právě archeologie. Vděčným objektem zájmu v budoucnu může být i údajná tajná chodba na Nistějku. Ve sdružení se vytvořil nový prozatímní výbor a očekává se ustavení nového výboru. Prosíme proto případné zájemce o činnost ve sdružení či pouhé příznivce hradu, aby svou adresu a telefon nahlásili např. do vysokého muzea, s nímž je vedení sdružení v kontaktu. Věříme, že se hlavně mezi mladší generaci najdou další nadšenci. Předem děkujeme.

Nejbližší schůze sdružení se koná v sobotu 2. prosince od 14. 00 hodin v prostoru hasičské zbrojnice ve Vysokém nad Jizerou.

*Za prozatímní vedení Zdeněk Fišera,
Jilemnice*

Navarovský hrad dnes

Podzimní období přikrývá kraj do nejrůznějších pohádkových barev a stromy znovu odhalují zříceniny hradů, které přes rok ukrývaly před zraky kolemjdoucích. Navarov je čím dál tím víc obestřen houštinou keřů, několik již zdatných brátek do pár let vykoná své a práce kdysi započaté Spolkem pro záchranu Navarova mizejí z očí stopa po stopě.

Celá atmosféra, kdy se ze země nořily pověsti a od úst k ústům rozplývaly po kraji, je stará jako pověsti samy. Takovouto romantiku zašlých časů Navarova ovšem narušuje devět velkých do kůry stromů vyrytých hákových křížů. Tim člověku vyvstávají na mysli hrůzy, které jsou s tímto zneužitým symbolem spjaty. Novodobí sympatizanti měli jednu z nejsilnějších členských základů právě v

"korálkovém" kraji, především pak na Jablonecku a Liberecku.

Příjemnější zprávou je, že Euroregion Nisa své "teritorium" pro pohledy výletníků zvýrazňuje informačními cedulemi, mimo jedné u roubeného rodného stavení Antala Staška ve Stanovém se další nachází právě u Navarova a váže se k historii hradu.

Zřícenina hradu Navarov se dokonce objevila na zlatotolešnickém pohledu a zcela novým počinem je vydání samostatného pohledu hradu Navarov Petrem Prášilem, který vydává pro obce i jednotlivce pohledy i těch nejmenších vesniček a zřícenin i nevýznamných hrádků po celých Čechách, dokonce v malém nákladu.

Ještě by to chtělo, aby měl majitel více snahy hrad zachovat a středověké Navarovsko se dočká své renesance.

Přemysl Špráchal

Novinky v městské knihovně

Dobrodružné

J. Massucci: Projekt tisíciletí
P. Kerr: Pětiletý plán
P. Lindsay: Právo zabíjet
D. Morrell: Osudný portrét
R. Ludlum: Strážci apokalypsy
T. Clancy: Duhová šestka, Net Force

Detektivky

N. Marsh: Smrt v extázi
Z. Salivarová, J. Škvorecký: Krátké setkání s vraždou
J. H. Chase: Smrtící úder
R. Rendell: Pod svícem bývá tma
N. Roberts: Smrtící sláva
D. Francis: Hurikán
S. Grafton: I... jako intrika

I. Rottová: Dcera atraktivního nebožtíka

Pro ženy

La V. Spencer: Když se začíná znovu
N. Roberts: Přijď a už zůstaň (povídky)
J. Michael: Láska v Pekingu
Ch. Rochefort: Odpočinek válečníka
W. Lamb: Zpěv velryb
L. Lanczová: Sóló pro Kristýnu
J. Collins: Nebezpečný polibek
T. Weldon: Chirurgova dcera
J. Stone: Místo v srdci

Válečné

B. Velvorský - Č. Sládek: Tobručka krysa stíhačem
Č. Sládek: Colonel Toby na dvoře krále králů

Životopisné

K. Fialová: O sobě
P. Lukeš: S Vladimírem Dvořákem o chutích a lidech
P. Novotný: Továrna na legraci
J. J. Vaněk: Petr Novák
F. Kafka: Dopisy Ottle a rodině
J. Friesová: Pevnost mého mládí
J. Sauděk: Svobodný, ženatý, rozvedený
J. Váchal: Zapáliv si cigáro Operas
W. a O. Matuškoví: Tisíc mil, těch tisíc mil...

Cestopisné

V. Dostál: Na kole třemi světadíly
I. Borská: Dobrodruzi s polopenzí

Humor

M. Viewegh: Nové nápady laskavého čtenáře
I. Kraus: Kůň nežere okurkový salát,
Muž za vlastním rohem
W. Breinholt: Kuk, mami, kuk, tati!
Máma je nejlepší na světě

Pověsti

J. Horáček: Hadi štěstí (Krkonose)
Vůz hrůzy, smrti (Pověsti z

Podkrkonoší, Krkonoš, Českého ráje)

Česká próza

J. Pelc: ... a výstupy do údolí
J. Deml: Šlápěje, Zapomenuté světlo
J. Trefulka: Bláznova čítanka
E. Hostovský: Listy z vyhnanství, Úkryt
D. Hodrová: Perunův den
P. Placák: Medorek
I. Pekárková: Gang zjizvených
P. Kohout: Z deníku kontrarevolucionáře
J. Křesadlo: Dům
I. Klíma: Ani svatí, ani andělé
B. Kuras: Nebýt Golema
H. Bělohorská: Přesťastné manželství
V. Fischl: Skorobajky, Hovory s jabloní
Encyklopedie Jiřího Suchého (povídky, básně)

Horory

S. King: Holčička, která měla ráda Toma Gordona
B. Erskine: Na pokraji temnoty

Historické

T. Flanagan: Rok zklamaných nadějí (Irsko)
Ch. Jacq: Aféra Tutanchamon

Různé

J. Kellerman: Noční mury Billyho Straighta
E. M. Remarque: Stanice na obzoru
S. King: Tři vyvolení
G. Orwell: Farářova dcera
Sklep (divadlo)

Naučná

M. Pilař: Underground
R. Karpaš: Album starých pohlednic Krkonoš
W. F. Geer: Hi-Tech letouny
J. Bremner: Vizuální hádanky

J. Filípek: Odlesky dějin
československého exilu
Z. Kalista: Čechové, kteří tvořili dějiny světa

Ivana Řehořová

Z HISTORIE dávné i nedávné

Hostinec u Landverů (U Jelena) II. část

O osobnostech, které jako hosté navštěvovaly hotel Mařatka, o různých událostech a zážitcích bude dále vyprávět Jiřina Ďoubalíková - Mařatková, dcera Josefa Mařatky.

Naše město skoro celé vyhořelo roku 1834, ale protože hospoda byla z cihel a kamení, oheň ji nestrávil, a tak se v ní krátce po požáru vyučovalo. V roce 1847 František Kramář, majitel tohoto domu, jenž až do zbourání v roce 1984 nesl popisné číslo 69, zavázal dědice, aby olejovou lampičkou na rohu domu osvětlovali ulici a část náměstí. Služebnost byla vykoupena v roce 1910. Dne 13. února 1903 byl v tomto hostinci založen Český ski klub Vysoké nad Jizerou. Byl třetím klubem po jilemnickém a pražském v tehdejší Království koruny české. Teprve potom mohl být založen národní svaz lyžařů, což se stalo 21. listopadu 1903 v Jablonci nad Jizerou v hotelu Ráj. Až o rok později byl založen lyžařský svaz švýcarský a v roce 1905 svaz německý a rakouský. V prvních letech republiky - 1919 a 1920

- se ve Vysokém konaly první lyžařské kurzy pro důstojníky čsl. armády. Vydatné jídlo, tehdy už *U Mařatků*, bylo pro ně připraveno po celý den. Večer za důstojníky přišli jejich instruktoři, což byli architekt Karel Jarolímek a učitelé Josef Ďoubalík a Josef Jodas. Povídalo se a probírala teorie jízdy a telemarků. Jeden z důstojníků, tehdy poručík Karel Buchta si lyžování zamiloval a v roce 1924 na první zimní olympiádě v Chamonix ve Francii vedl naši československou armádní hliďku, ve které byl též vysoký rodák Bohuš Josífek. Ten měl nehodu na trati, ujel pod ním s malou lavinou sněh a než se opět dostal na trať, ztratil mnoho času, což bylo osudné. Hliďka jela v dobrém čase a mohla být vítězná. Major Karel Buchta byl za totality vystěhován z Prahy a měl se rozhodnout pro Špindlerův Mlýn nebo Vysoké. Zvolil Vysoké, kde s rodinou žil a zapojil se do činnosti Ski klubu. Zde také zemřel. Je pochován na vysokém hřbitově.

Počátkem třicátých let se ve Vysokém točilo několik záběrů pro film Zapadlí vlastenci. U nás v hospodě byl ubytován štáb s maskérnou a šatnou. Bylo to v pokojíku za kuchyní, kde byla místnost pro uzavřené společnosti. Lída Baarová představovala Albínku. Pro mne a moji sestru bylo vzrušující dívat se, jak Albínku oblékají a líčí. A vůbec celý ruch kolem filmování. Viděli jsme poprvé živou a krásnou herečku tak blízko, že jsme se jí mohly dotknout. Pak jsme se nemohly dočkat, až uvidíme film na plátně.

Ještě dnes, když přijde podzim, zbarví se listí, přijdou deště a mlhy, ozve se smutek někde hluboko v srdci. To září roku 1938 otfásl celým národem a rozbilo republiku. To byl začátek šilenství II.

světové války. My jsme museli odevzdat pohraniční pásmo i s úplně českými obcemi. Tehdejší politici mysleli, že zachrání mír. Vzali nám historické hranice Čech a Moravy a posunovali jako na šachovnici nesmyslnou demarkační čáru.

Při konečném odevzdání pásma v našem kraji se listina podepisovala v naší hospodě. Ironií osudu za říšskou stranu podepisoval styčný důstojník jménem Czermak a za československou Ulmann. To byla nejsmutnější záležitost, která se v hospodě *U Landverů* udála. V našich tehdy patnáctiletých srdcích zůstaly z této doby jizvy mnoho let.

To, co rodiče budovali, pro co žili a my děti prožívaly, bylo zbořeno jako domeček z karet.

Jeden můj známý mi řekl: "Zavídím ti, že máš první republiku poctivě zaděnou pod kůží. To mně chybí. Narodil jsem se pozdě!"

*Ze zápisků, vyprávění a prožitků
připravila Jiřina Ďoubalíková*

Mariánský sloup

Ocitnete-li se na vysokém náměstí Dr. Karla Kramáře, nemůžete přehlédnout jeho novou dominantu - pískovcovou zlatě natřenou sochu Panny Marie držící Ježíška. Bližší datum jejího vzniku není známé a neví se ani, kdo je jejím autorem. Její historie je však zajímavá.

Nejstarší písemná zpráva o ní pochází z roku 1836 - figuruje v seznamu soch vysoké farnosti. V té době stála na prostranství před kostelem, byla v dobrém stavu a je tam popsána jako

"socha Matky Boží s Ježíškem, na jednoduchém sloupu, celá z pískovce, bez štafiování a nápisu". Na hlavním vysokém náměstí byla tehdy socha Dobrého pastýře nesoucího ovci, se čtyřmi vedlejšími figurami, celá z pískovce, natřená barvou.

K přenesení mariánského sloupu na náměstí došlo v roce 1851 za starosty Josefa Kramáře, jenž se velmi zasloužil o rozvoj města. Důvodem byl špatný stav Pastýře, hrozilo, že spadne, a tak byl rozebrán. Ze čtyř vedlejších soch dvě - svatou Barboru a svatého Ignáce - instalovali ke vchodu do kostela a zbylé dvě - svatý Antonín a svatý Florián - našly své místo u cesty vedoucí k tehdy novému hřbitovu, kde stojí dodnes.

Na uvolněné místo na náměstí byla tedy zpřed kostela přesunuta socha Panny Marie. Protože však byla i se sloupem příliš nízká, byl k ní zhotoven ještě jeden velký podstavec a tři stupně a navíc bylo kolem sochy postaveno šest kamenných sloupků spojených řetězem. Kamenické práce provedl Josef Ducháč ze Sytové. Další rok sochu nabarvil a pozlatil malíř Jan Pachman z Lučan nad Nisou.

Před rokem 1912 se uvažovalo o stržení sloupu a jeho nahrazení sloupem novým, vídeňská Ústřední komise, tehdejší hlavní památkový orgán, to však zamítla a v roce 1912 byl sloup opraven sochařem Vejsem z Hořic. Nové pozlacení provedl místní řezbář František Hanuš. Sloup měl být restaurován znovu v roce 1944, ale k tomu nedošlo.

Částečně z ideologických, částečně z bezpečnostních důvodů - byly obavy, aby se nestalo neštěstí podobné tomu z roku 1955, kdy místní patnáctiletý hoch vylezl na sochu svatého Ignáce, ta spadla a

zabila ho - byl nakonec sloup 9. června 1959 za setmění stržen. Podstavec skončil v základech několika domů, socha v předsiní kostela a dvě části dřívku sloupu před kostelem.

Dne 22. září, resp. 25. září 2000 byla mariánská socha - zrestaurována podle dochované dokumentace akademickým sochařem Jiřím Novákem - opět vztyčena na vysokém náměstí.

Podle sborníku Z Českého ráje a Podkrkonoší č. 8 z r. 1995 zpracovala Alice Sládková

Z dopisů našich čtenářů

Vážení a milí Vysočtí!

Ve svém městečku máte vzácné poklady. Muzeum, kde pracuji tak milí a obětaví lidé. Díky jim za práci, kterou muzeu věnuji. Je hezké, že si váží všeho, co nám zanechali naši předkové.

Dalším je vila Dr. Karla Kramáře. Když jsme tam byli na týdenním pobytu s manželem, byli jsme velmi překvapeni milým přístupem k hostům. Pochutnávali jsme si na dobré stravě, ke které nám obsluhující děvčata přidávala vždy i milý úsměv.

Doporučujeme vám všem, kdo chcete prožít hezké chvíle, poskytnou vám je v Kramářově vile.

Všechny Vysočáky srdečně zdraví

Hana Pochopová

Tancovat se chtělo

To už se přemýšlelo, co na sebe do čních.

tanečních. Hledaly jsme ve skříních a na půdách, co by se dalo přestít. A po celém příbuzenstvu se sháněly šatenky, aby bylo dost bodů na látku na plesové šaty.

Pak přišel v tom našem válečném "Absurdistánu" zákaz tancování. Když němečtí vojáci bojují na frontách, nemohou se Češi veselit při tanci.

Ale zakažte mladým tancovat. Mláďa tancet patřily k sobě odjakživa.

U kamarádky v Hlavatišťatcích měli v chalupě velkou světnici. V neděli večer pozvala Jiřina několik kamarádek a kamarádů. Pečlivě jsme zatemnili okna, chlapeč natáhl klikou staříčkový gramofon a už se tancovalo. Nic nám nevadilo, že místo osvětleného sálu svítí nad stolem jediná žárovka, místo kapely se na gramofonu opakují stále stejné písničky, chlapeč že se musí pod jedním trámem ve stropě sehnout, byl trochu níž. Bylo to tancování se vším všudy, i s vyzváním "Smím prosit?"

Tatínek kamarádky zatím hlídal venku, aby odrazil případné zvědavce. Vždyť se tenkrát zavíralo za mnohem menší přestupky proti zákonu. Nějak jsme si to ale nepřipouštěli. Byli jsme mládí a tancovat se chtělo.

A věřte, na tyhle naše válečné taneční i plesy dohromady se vzpomíná celý život.

Anna Čerňavská

Setkání

"Holka, to sme se dlouho neviděly. Kdes chodila?"

"Ale to víš, du z kostela. Pan farář měl zas takový pěkný kázání. A co ty, co pořád děláš?"

"Ale tihle sme furt doma vzpomínali, v kerým roce to byla ta populární záře."

"Jo, holka, to už si taky nepamatuju. Ani nevím, kdy se jednalo vo tý estrádě, co měla jít přes Benecko do Špindlu. Nebylo z toho nic. Vono stačí, když tu furt couraj ty lekreati."

"Tuhle sem potkala jednu a tá ti měla klobouk s takovou pěknou sezónou. Taky sem si dala přestít šaty a řekla sem, že chci jen tričtvrtníkový rukávy."

Tenkrát jsem se těm dvěma tetičkám v duchu moc smála, no a dnes jsem již v jejich věku a také něco občas popletu.

Ze vzpomínek na mladá léta Hana Pochopová

Co řekli o Vysokém . . .

Kdyby bylo nepřišlo to neštěstí na Vysoký (požár v roce 1834), jistě mnohý by byl měl o moc větší radost, neboť již všechny časopisy květy krásně všude. Odbíratelů a přátel přibývalo a každý toužebně čekal jednoho čísla po druhém. Však jinak napsané bylo v knize osudů lidských.

Věnceslav Metelka, 25. 4. 1835

Mám novou lásku. Vysoké nad Jizerou. Poznala jsem tu celou řadu zajímavých lidí i osudů, pravou zimu jako od Alše či Lady a chtěla bych zdejší krásu poznat i v létě. Snad se to podaří. Děkuji za všechna milá setkání a těším se z neupřímnějšího srdce na další.

Vaše oddaná Julie Charvátová (druhá manželka Jiřího Hanzelky) 27. února 1970

SPORT

Lyžařský areál Šachty před zimní sezonou

V lyžařském areálu se před letošní sezonou provedlo velké množství práce. Posekala se tráva, což nám každoročně dělá pan Jiříč. O odstranění náletu se postaraly brigády dětí a jejich rodičů. Dále se odstranily škody vzniklé po jamách vodách a přivalových deštích počátkem července. Při této akci nám velmi pomohl pan František Matoušek se svou technikou pro zemní práce. Zaměstnanci opravili velkou většinu kladek lyžařského vleku a natřela se část dolní stanice vleku.

I na běžeckých tratích se neustále něco děje. Buduje se zde sociální zařízení objektu. Pan Rak provedl vodoinstalaci, pan Večerník elektroinstalaci a pan Šalda zednické práce. Velmi důležitým koordinátorem tohoto dění byl a ještě je pan Josef Buchar.

Na samotných tratích se v současné době ručně sekají bažinaté úseky. I zde je potřeba odstranit velké množství škod po povodních. Většinou jde o ucpané trubky přejezdů, naplavené kamení a různé nově vzniklé bažiny. Počasí nám zatím přeje, a tak věříme, že se nám podaří do zimní sezony uvést lyžařská sportoviště do pořádku.

Letos chceme zlepšit informační systém v lyžařském areálu. Na parkovišti bude ještě před sezonou instalován orientační plán od firmy Infoset. Jde o profesionálně provedený panoramatický pohled na náš lyžařský areál včetně všech potřebných

informací, které návštěvníkům areálu dosud scházely. Dále zde byla 1. listopadu vyvěšena panoramatická mapa Krkonoš od firmy Sitour. Jde o velký projekt celých Krkonoš.

Zástupci obcí a lyžařských areálů podepsali počátkem října ve Špindlerově Mlýně dohodu o provozování a úpravě lyžařských cest v Krkonoších. Ani my jsme nezůstali stranou a budeme se na projektu podílet. Rozšíříme tak nabídku lyžařských tras v okolí Vysokého nad Jizerou. Pokud budou dobré sněhové podmínky, budou udržovány trasy na Štěpánku, Flamberka, Planýrka, která bude propojena až do Harrachova. Není vyloučeno postupné spojení s Jizerskou magistrálou a napojení na trasu z Harrachova do Polska, případně dále do Krkonoš. Ostatně to vše najdete na naší mapě na parkovišti. Celá akce je finančně poměrně náročná. Při sestavování rozpočtu jsme ještě o této aktivitě nevěděli a již dnes máme řadu vydání. Proto se obracíme na širokou veřejnost, především však na podnikatele a ubytovatele, kteří budou moci za reklamu umístěnou na hlavním panelu na vysokém parkovišti přispět na podporu tohoto projektu.

Kromě toho budeme mít i letos skládanku, která bude ve srovnání s loňským provedením vylepšena. Budou v ní uvedeni všichni, kteří se budou na této činnosti podílet. Podrobné informace získáte u Zdeňka Seidla, sekretáře TJ Vysoké nad Jizerou, na tel. č. 0432/59 34 95 případně 0605 97 07 85. Dohodu o příspěvku lze uzavřít okamžitě.

Závěrem bych chtěl připomenout, že naše město je především místem, kam většina návštěvníků jezdí za optimálními

lyžařskými podmínkami. Máme dobře upravené sjezdovky, udržované běžecké standardní tratě. Nyní přibudou další upravené trasy a to vše by mělo přispět k určitému zvídání Vysokého nad Jizerou po všech stránkách.

Zdeněk Seidl

KČT

Zamykání cest druhého tisíciletí (4. listopadu 2000)

Odchod z vysokého náměstí byl v 10.00 hodin. Trasa: Vysoké nad Jizerou, Porostlice, Buřany, hostinec Buřanka, restaurace U Hásků, chata Bratrství, Modrá Hvězda, penzion Globus, kaplička, chata Bumbálka, Krakonošovo srubové městečko, Liščí díra, zvonice, Night club Čajka, Vilémov, Havírna, Paseky - Budárka. Na Budárce se konalo přátelské posezení s občerstvením. Vyhodnotili jsme letošní rok a zhlédli video z putování jižní Moravou. Akce se nás zúčastnilo 26, ušli jsme 26 kilometrů. Bylo sice pod mrakem, ale nepršelo.

Jiří Libal

Společenská kronika

Živote, díky

Za co, zeptají se ti mladí. Za co, to dobře vědí ti dříve narození. Za to, že mohu spatřit nový den, nechat se pohladit slunečními paprsky, pocítit vlahý déšť, radovat se z rozkvétající zahrady nebo z

barev podzimu, prostě ze všeho, co mě dovede optimisticky naladit.

A mám-li štěstí, že zažiji něco mimořádného, jsem dvojnásob vděčná. Osudu nebo životu nebo jak to chcete, milí čtenáři, pojmenovat. A takové štěstí na nezapomenutelné zážitky jsem měla v posledním období třikrát.

Poprvé 22. září. Určitě není mnoho pedagogů, kterým se dostalo něčeho tak mimořádného - byla jsem (spolu se starostou Jindřichem Maturov a matrikářkou Ivou Havelkovou) účastna zlaté svatby své bývalé žákyně Alenky, tehdy Hradecké, dnes Vránové ze Třiče. Je to pocit trochu neobvyklý. Vzpomínalo se na školu, na nelehké podmínky bydlení ve stráni, kam se všechna voda musela donášet, na 35 let práce v Jablonci nad Jizerou, na všechno, co za těch 50 let společného života Vránovi zažili. Bydlí zase ve Třiči v rodném domě, který už ale má všechny vymoženosti moderní doby. Co se všechno změnilo od roku 1950, kdy svůj společný život začali!

Druhá zlatá svatba se konala také ve Třiči, a to 13. října. Byli to manželé Slavíkovi, říká se tam U Hošků. Proč, to jsem se zapomněla zeptat. Zase se dostavil náš již sehnatý tým. Zlatá nevěsta, paní Slavíková, rozená Kolovrátníková, nás přivítala, zlatý ženich se dostavil o něco později. Oba jsou rodilí "Třičáci". Mají tři děti a jedenáct vnoučat. O největší počet se zasloužila dcera Vlasta, provdaná Hájková, která má šest dětí, a všechny úspěšně studijně a v zaměstnání. Syn Mirek je čtenářem Větrníků znám svými zážitky z cest po Evropě. Oba Slavíkovi vzpomínali na vyprávěli a nebyly to vzpomínky právě růžové. Upoutalo nás, jak pan Slavík líčil svůj sen, který se dvě

jak pan Slavík líčil svůj sen, který se dvě noci opakoval. Zdálo se mu, že měl na ruce dva prsty pryč. A třetí den se ta vize uskutečnila. U sousedů byla svatba, střílelo se, šel se ze zvědavosti podívat, a sotva přišel, domácí výbušina bouchla a ruku mu zmrazila. Mohlo by se dlouho sedět a povídat, ale lidé pracující v zemědělství si na zahálku nepotrpí.

Do dalších let společného života jsme popřáli oběma párům, "zlatým" Vránovým i "zlatým" Slavíkovým, hodně zdraví a radosti ze společné práce.

Třetí zážitek byl zcela odlišný, ale také mimořádný. Paní Emilie Kuřiková, vdova po řidičím učiteli Janu Kuřikovi, slavila devadesáté narozeniny v rodném domě v Ropraticích. Byla to skutečně rodinná slavnost, pozváno na ni bylo 60 hostů a všichni se dostavili. Paní Kuřiková má 5 dětí, 12 vnoučat, 20 pravnoučat a všichni přišli s rodinami.

Rodný dům proti kostelu byl původně hostincem, má velký sál, a tak nebyl problém, aby se celá rodina sešla. Paní Kuřiková byla mnoho let kuchařkou výsocké školy a její děti žáky školy. Nejstarší "žák" je sedmdesátiletý, nejmladší nechybí mnoho do padesátky. Přes dvacet z celkového počtu členů rodiny jsou diplomovaní vysokoškoláci. Všichni přišli, aby se s babičkou, jak ji všichni nazývají, potěšili, aby jí projevíli úctu a lásku. Nikdy nezapomenu, jak se sál náhle zklidnil, babička usedla na čelné místo uprostřed svých pěti dětí, v sále se v rychlosti vytvořil dlouhý zástup od nejmenších k nejstarším, všichni měli v ruce růži, kterou s polibkem babičce předávali. Bylo to víc než dojemné. Tu atmosféru je těžko vyličit slovy, to musí člověk zažít, aby pochopil ty skutečné vztahy mezi jednotlivými členy rodiny,

vzájemnou úctu a radost z radosti druhých. Šťastný úsměv na tváři paní Kuřikové, bez něhož si ji už ani neumím představit, byl všem odměnou.

V dnešní době se tak často na staré lidi zapomíná, odsouvají se do různých domovů, je o ně sice dobře postaráno, ale... chybí často láska a úcta, moc rychle se zapomíná, že také kdysi byli oporou rodiny. Je to zážitek k zamyšlení.

Končím začátkem - živote, díky!!

Ludmila Hnyková

Společenská kronika

Sňatek

2. 9. 2000 Renáta Holinová z Železného Brodu - Horské Kamenice a Miloš Slavík z Jablonce nad Jizerou - Blanska

14. 10. 2000 Jana Špidlenová z Roztok u Semil a Ladislav Kubát z Horní Branné

27. 10. 2000 Petra Fídrová z Tříče a Jiří Kobr z Jablonce nad Jizerou - Končín

Hodně štěstí!

Úmrtí

23. 9. 2000 zemřela Květoslava Hajnová z Vysokého nad Jizerou ve věku 53 let.

27. 9. 2000 zemřela Ludmila Hodycová z Vysokého nad Jizerou ve věku nedožitých 89 let.

13. 10. 2000 zemřel Jaroslav Hejral, učitel v.v., rodák z Vysokého nad Jizerou ve věku 77 let.

20. 10. 2000 zemřela Zdenka Novotná z Tříče ve věku nedožitých 84 let.

7. 11. 2000 zemřela Jindřiška Večerníková z Tříče ve věku 81 let.

15. 11. 2000 zemřel Pavel Žanta z Vysokého nad Jizerou ve věku 44 let.

Všem pozostalým vyjadřujeme upřímnou soustrast.

Životní jubilea

Vysoké nad Jizerou

Josef Merc 71 let

Dagmar Kvardová 71 let

Alenka Bartoničková 71 let

Anna Nečásková 82 let

František Farský 75 let

Milada Cečová 81 let

Jiří Šourek 72 let

Milada Vašíčková 81 let

Vladimír Hladík 75 let

Hana Suchánková 71 let

Milada Soukupová 77 let

Václav Kramář 72 let

Lidmila Kubičková 80 let

Zdenka Junková 76 let

Miroslav Nosek 71 let

Miloslav Chvalina 93 let

Josef Soukup 79 let

Helkovice

Alice Nosková 73 let

Josef Vrkoslav 74 let

Horní Tříč

Jaroslav Chmelík 86 let

Anna Slavíková 70 let

Marcela Marková 70 let

Sklenářice

Jiřina Holubová 73 let

Běla Jeníková 79 let

Františka Tomešová 70 let

Miloslav Hartych 76 let

Miroslav Prajzler 70 let

Marie Habová 79 let

Stará Ves

Stanislav Štěpánek 74 let

Miroslav Kluc 78 let

Růžena Ducháčková 88 let

Všem jubilantům blahopřejeme!

Znáte své město?

Obrázkový seriál k zamyšlení

Námět a foto Ludmila Hryková
26

Prodám pozemek ve Vysokém nad Jizerou **pro stavební účely**

Informace na telefonu
0438 / 934 60 nebo
0603 581 905

Broušení parket a dřevěných podlah **Obklady palubkami**

*Lakování, voskování, napouštění. Používáme
zdravotně nezávadné nátěrové hmoty.
Veškerý materiál dodáme po dohodě se zákazníkem.
Cena broušení a natírání: 250 Kč/m²,
doprava do 50 km **ZDARMA.***

Luboš Grunza, Horní Rokytnice n. J. 623
René Muráň, Horní Rokytnice n.J. 434

Tel: 0432/52 28 23, 0602 56 94 13
Tel: 0432/52 26 99, 0602 17 80 01